

Svar på fråga 2024/25:1357 av Dzenan Cisija (S)
Utvidgning av kostnadsfria vacciner

Dzenan Cisija har frågat mig vilka konkreta initiativ jag och regeringen avser att ta för att möjliggöra att vacciner såsom mot bältros, vattkoppor, RS-virus och TBE inkluderas i de nationella vaccinationsprogrammen.

Sverige har länge haft ett mycket framgångsrikt arbete med vaccinationer inom ramen för nationella vaccinationsprogram och det är ett arbete som måste värnas. Vaccin är en effektiv preventiv åtgärd för att förhindra sjukdom och andra allvarliga komplikationer.

I Sverige är det smittskyddslagen (2004:168) som reglerar de nationella vaccinationsprogrammen. Enligt smittskyddslagen ska en smittsam sjukdom omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram om vaccination kan förväntas effektivt förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen, det är samhällsekonomiskt kostnadseffektivt och hållbart från etiska och humanitära utgångspunkter. Regeringen beslutar om

nationella vaccinationsprogram baserat på underlag från Folkhälsomyndigheten.

Sedan länge har det funnits nationella rekommendationer om vaccinationer som särskilt riktar sig till äldre och andra riskgrupper. Det är då upp till regionerna att besluta om sådana vaccinationer ska erbjudas kostnadsfritt till enskilda utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Regeringen bereder för närvarande Folkhälsomyndighetens förslag att inkludera vaccin mot vattkoppor i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn. Förslag från myndigheten har inte inkommit vad gäller införande av vaccination i nationella program för sjukdomen TBE, bältros eller RS-virus. Folkhälsomyndigheten inkommer endast med förslag om nationella program om de uppfyller smittskyddslagens kriterier. Men det finns inget som i dag hindrar regionerna från att erbjuda dessa, eller liknande vaccin, subventionerat till sina invånare.

I början av 2024 lämnade Vaccinationsprogramsutredningen betänkandet Ett samordnat vaccinationsarbete – för effektivare hantering av kommande vacciner (SOU 2024:2) till regeringen. Betänkandet har remissbehandlats och bereds nu i Regeringskansliet. Baserat på ett av förslagen från utredningen fick Folkhälsomyndigheten i juni i år i uppdrag av regeringen att genomföra insatser för att stödja ett ordnat införande av vaccin

(nya vacciner), i dialog med Sveriges Kommuner och Regioner, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och Läkemedelsverket. Arbetet ska utgå från förslag som presenterats i betänkandet och koppla till det arbete som bedrivs i expertgruppen för den nationella läkemedelsstrategin. Nyligen har också den nationella Vårdsansvarskommittén lämnat förslag till regeringen som nu bereds, en del av dem handlar om vaccinationsområdet.

Jag fortsätter att följa frågan noggrant.

Stockholm den 27 augusti 2025

Jakob Forssmed